

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (pirmā palāta)

2023. gada 28. septembrī*

Valsts pienākumu neizpilde – Tiesas spriedums, ar kuru konstatēta pienākumu neizpilde – Neizpilde – Direktīva 95/60/EK – Viegļās dīzeļdegvielas fiskāla marķēšana – Līgums par Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes izstāšanos no Eiropas Savienības un Eiropas Atomenerģijas kopienas – Protokols par Īriju/Ziemeļīriju. – Pārkāpuma turpināšanās pēc pārejas perioda attiecībā uz Ziemeļīriju beigām – LESD 260. panta 2. punkts – Finansiālas sankcijas – Naudas sods – Pārkāpuma smagums – Maksātspēja

Lietā C-692/20

par prasību sakarā ar valsts pienākumu neizpildi atbilstoši LESD 260. panta 2. punktam, ko 2020. gada 21. decembrī cēlusi

Eiropas Komisija, ko pārstāv *A. Armenia* un *P.-J. Loewenthal*, pārstāvji,

prasītāja,

pret

Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienoto Karalisti, ko sākotnēji pārstāvēja *S. McCrory* un *F. Shibli*, pārstāvji, kuriem palīdz *O. Thomas, KC*, un *de P. Reynolds, barrister*, vēlāk – *L. Baxter*, *S. McCrory* un *F. Shibli*, pārstāvji, kuriem palīdz *O. Thomas, KC*, un *P. Reynolds, barrister*, vēlāk – *L. Baxter*, pārstāvis, kuram palīdz *O. Thomas, KC*, un *P. Reynolds, barrister*, un visbeidzot *S. Fuller*, pārstāvis, kuram palīdz *O. Thomas, KC*, un *P. Reynolds, barrister*,

atbildētāja,

TIESA (pirmā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs *A. Arabadžijevs [A. Arabadjiev]*, *L. Bejs Larsens [L. Bay Larsen]*, Tiesas priekšsēdētāja vietnieks, kas pilda pirmās palātas tiesneša pienākumus, tiesneši *P. Dž. Švīrebs [P. G. Xuereb]*, *A. Kumins [A. Kumin]* (referents) un *I. Ziemele*,

ģenerālvokāts: *E. M. Kolins [A. M. Collins]*,

sekretārs: *M. Longars [M. Longar]*, administrators,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2022. gada 28. septembra tiesas sēdi,

* Tiesvedības valoda – angļu.

noklausījusies ģenerālvokāta secinājumus 2022. gada 8. decembra tiesas sēdē,
pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Prasības pieteikumā Eiropas Komisija lūdz Tiesu:

- konstatēt, ka, neveicot pasākumus, kas vajadzīgi, lai izpildītu 2018. gada 17. oktobra spriedumu Komisija/Apvienotā Karaliste (C-503/17, turpmāk tekstā – “spriedums, ar kuru konstatēta pienākumu neizpilde”, EU:C:2018:831), Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotā Karaliste nav izpildījusi LESD 260. panta 1. punktā, lasot to kopsakarā ar Līguma par Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes izstāšanos no Eiropas Savienības un Eiropas Atomenerģijas kopienas (OV 2020, L 29, 7. lpp.; turpmāk tekstā – “Izstāšanās līgums”) 127. un 131. pantu, paredzētos pienākumus;
- saskaņā ar LESD 260. panta 2. punktu, lasot to kopsakarā ar Izstāšanās līguma 127. un 131. pantu, piespriest Apvienotajai Karalistei samaksāt Komisijai:
 - kavējuma naudu 268 878,50 EUR par katru sprieduma, ar kuru konstatēta pienākumu neizpilde, izpildes nokavējuma dienu, skaitot no sprieduma šajā tiesvedībā pasludināšanas dienas līdz dienai, kad tiks pilnībā izpildīts pienākumu neizpildi konstatējošais spriedums;
 - naudas sodu, kura apmērs tiek aprēķināts, reizinot summu 35 873,20 EUR dienā ar to dienu skaitu, kas pagājušas no pienākumu neizpildi konstatējošā sprieduma pasludināšanas dienas līdz dienai, kad šī valsts izpilda šo spriedumu, vai, ja tā nav izpildījusi minēto spriedumu, pirms tiek pasludināts spriedums šajā tiesvedībā, līdz šī sprieduma pasludināšanas dienai, nosakot minimālo summu vismaz 8 901 000 EUR, un
- piespriest Apvienotajai Karalistei atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

Izstāšanās līgums

- 2 Izstāšanās līgums, kas Eiropas Savienības un Eiropas Atomenerģijas kopienas (EAEK) vārdā apstiprināts ar Padomes Lēmumu (ES) 2020/135 (2020. gada 30. janvāris) (OV 2020, L 29, 1. lpp.), stājās spēkā 2020. gada 1. februārī.
- 3 Šā līguma 86. panta “Eiropas Savienības Tiesā izskatīšanā esošās lietas” 1. un 3. punktā ir noteikts:
“1. Eiropas Savienības Tiesas jurisdikcijā joprojām ir tiesvedības, ko pirms pārejas perioda beigām ierosinājusi Apvienotā Karaliste vai kas vērstas pret to. [..]”

[..]

3. Šajā nodaļā tiesvedību uzskata par iesniegtu Eiropas Savienības Tiesā [..] brīdī, kad dokuments, ar ko tiek ierosināta tiesvedība, ir reģistrēts [..] Tiesas [..] reģistrā.”

4 Saskaņā ar minētā līguma 126. pantu pārejas periods sākās šī līguma spēkā stāšanās dienā un beidzās 2020. gada 31. decembrī.

5 Izstāšanās līguma 127. pantā “Pārejas noteikumu darbības joma” ir paredzēts:

“1. Ja vien šajā līgumā nav noteikts citādi, pārejas periodā Apvienotajai Karalistei un tās teritorijā ir piemērojamas Savienības tiesības.

[..]

3. Pārejas periodā saskaņā ar 1. punktu piemērojamās Savienības tiesības Apvienotajai Karalistei un tās teritorijā rada tādas pašas tiesiskās sekas kā tās, kuras rodas Savienībā un tās dalībvalstīs, un tās interpretē un piemēro saskaņā ar tām pašām metodēm un vispārīgajiem principiem, kādus piemēro Savienībā.

[..]

6. Ja vien šajā līgumā nav noteikts citādi, pārejas periodā ikvienu atsauci uz dalībvalstīm Savienības tiesībās, kas ir piemērojamas saskaņā ar 1. punktu, arī tajās, kas noteiktas, īstenojot un piemērojot minētās Savienības tiesības dalībvalstīs, saprot kā atsauci, kas ietver arī Apvienoto Karalisti.

[..]”

6 Saskaņā ar šī līguma 131. pantu “Uzraudzība un izpilde”:

“Pārejas periodā Savienības iestādēm, struktūrām, birojiem un aģentūrām ir pilnvaras, kas tiem piešķirtas Savienības tiesībās attiecībā uz Apvienoto Karalisti un fiziskām un juridiskām personām, kas dzīvo vai ir izveidotas Apvienotajā Karalistē. Jo īpaši Eiropas Savienības Tiesai ir Līgumos paredzētā jurisdikcija.

Panta pirmo daļu pārejas periodā piemēro arī attiecībā uz šā līguma interpretāciju un piemērošanu.”

7 Protokolā par Īriju/Ziemeļīriju, kas pievienots Izstāšanās līgumam (turpmāk tekstā – “Protokols par Īriju/Ziemeļīriju”), ir ietverts 8. pants “PVN un akcīze”, kura pirmajā daļā ir paredzēts:

“Apvienotajai Karalistei un tās teritorijā attiecībā uz Ziemeļīriju piemēro šā protokola 3. pielikumā uzskaitītos Savienības tiesību noteikumus par precēm.”

8 Protokola par Īriju/Ziemeļīriju 12. panta “Īstenošana, piemērošana, uzraudzība un izpilde” 1. punktā ir noteikts:

“Neskarot 4. punktu, Apvienotās Karalistes iestādes atbild par to Savienības tiesību noteikumu īstenošanu un piemērošanu, kuri ar šo protokolu padarīti piemērojami Apvienotajai Karalistei un tās teritorijā attiecībā uz Ziemeļīriju.”

- 9 Šī protokola 3. pielikums attiecas it īpaši uz Padomes Direktīvu 95/60/EK (1995. gada 27. novembris) par vieglās dīzeldegvielas un petrolejas fiskālu marķēšanu (OV 1995, L 291, 46. lpp.).

Direktīva 95/60

- 10 Direktīvas 95/60 pirmais un trešais apsvērums ir formulēt šādi:

“tā kā šajā direktīvā paredzētie Kopienas pasākumi ir ne vien vajadzīgi, bet arī obligāti, lai sasniegtu iekšējā tirgus mērķus; tā kā šos mērķus dalībvalstis nevar sasniegt atsevišķi; [..] tā kā šī direktīva atbilst subsidiaritātes principam;

[..]

tā kā iekšējā tirgus pareizai darbībai tagad ir vajadzīgs, lai būtu izstrādāti kopīgi noteikumi par fiskālu marķējumu vieglajai dīzeldegvielai un petrolejai, uz kuru nav attiecināta nodokļa pamatlikme, kas jāpiemēro tādiem naftas produktiem, kurus izmanto par reaktīvo dzinēju degvielu”.

- 11 Šīs direktīvas 1. panta 1. punktā ir paredzēts:

“Neietekmējot valstu noteikumus par fiskālu marķēšanu, dalībvalstis saskaņā ar šīs direktīvas noteikumiem fiskālu marķētāju piemēro:

- visām vieglajām dīzeldegvielām, uz ko attiecas KN kods 27100069 un kas ir nodotas patēriņam [..] un ir atbrīvotas no akcīzes nodokļiem vai arī uz tām attiecas akcīzes nodokļi ar likmi, kas nav [Padomes] Direktīvas 92/82/EEK [(1992. gada 19. oktobris) par minerāleļļām uzlikto akcīzes nodokļu likmju tuvināšanu (OV 1992, L 316, 19. lpp.), kas atcelta un aizstāta ar Padomes Direktīvu 2003/96/EK (2003. gada 27. oktobris), kas pārkārto Kopienas noteikumus par nodokļu uzlikšanu energoproduktiem un elektroenerģijai (OV 2003, L 283, 51. lpp.)] 5. panta 1. punktā noteiktā likme,

[..].”

- 12 Saskaņā ar minētās direktīvas 3. pantu:

“Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai novērstu marķēto ražojumu nepareizu izmantošanu un jo īpaši, lai minētos naftas produktus nevarētu izmantot par degvielu ceļu mehānisko transportlīdzekļu dzinējos vai glabāt to degvielas tvertnēs, ja vien šāda izmantošana nav atļauta īpašos gadījumos, ko noteikušas dalībvalstu kompetentas iestādes.

Dalībvalstis paredz, ka minēto naftas produktu lietošana panta pirmajā daļā minētajos gadījumos ir jāuzskata par attiecīgās dalībvalsts likumu pārkāpumu. Katra dalībvalsts pieņem vajadzīgās normas, lai pilnīgi īstenotu visus šīs direktīvas noteikumus, un jo īpaši nosaka sodus, ko uzliek par šo normu pārkāpumu; šādiem sodiem jābūt samērīgiem ar mērķi un tādiem, kas attur no pārkāpuma izdarīšanas.”

Direktīva 2003/96

- 13 Direktīvas 2003/96 14. panta 1. punktā ir noteikts:

“Papildus [Padomes] Direktīvā 92/12/EEK [(1992. gada 25. februāris) par vispārēju režīmu akcīzes precēm un par šādu preču glabāšanu, apriti un uzraudzību (OV 1992, L 76, 1. lpp.)] noteiktajiem vispārējiem noteikumiem, kas regulē ar nodokli apliekamo produktu neapliekamu izmantošanu, un neskarot citus Kopienas noteikumus, dalībvalstis saskaņā ar nosacījumiem, kurus tās nosaka, lai nodrošinātu pareizu un tūlītēju šo atbrīvojumu piemērošanu un nepieļautu nekādu izvairīšanos no nodokļu maksāšanas, nodokļu apiešanu vai ļaunprātīgu izmantošanu, atbrīvo no nodokļiem šādus produktus:

[..]

- c) energoproduktus, kurus paredzēts lietot par degvielu kuģošanai Kopienas ūdeņos (ieskaitot zveju) ar kuģiem, kas nav privāti izprieču kuģi, un elektroenerģiju, ko ražo kuģi.

[..]”

Apvienotās Karalistes tiesības

- 14 *Hydrocarbon Oil Duties Act 1979* (1979. gada Likums par ogļūdeņražu eļļas nodokli), kas regulē nodokļu uzlikšanu degvielai, tostarp tika grozīts ar *Finance Act 2012* (2012. gada Finanšu likums). Ņemot vērā strīdīgo faktu norises laiku, šo strīdu reglamentē 1979. gada likums, kā tas grozīts ar 2012. gada likumu (turpmāk tekstā – “1979. gada likums”).

- 15 1979. gada likuma 14.E pants reglamentēja privātai izklaides kuģošanai izmantotās degvielas aplikšanu ar nodokli. Tajā bija paredzēts:

“Smagā eļļa un biomasījumi ar samazinātu likmi: privāti izklaides kuģi

- 1) Šo pantu piemēro smagajām eļļām vai biomasījumiem, kam piemēro samazinātu likmi.
- 2) Smagās eļļas vai biomasījumus nevar izmantot par degvielu privātu izklaides kuģu dzinējiem.
- 3) Ja viena puse (“piegādātājs”) piegādā noteiktu daudzumu smagās eļļas vai biomasījuma otrai pusei, šī otra puse sniedz piegādātājam atbilstīgu paziņojumu:
 - a) šā panta 2. punktu nepiemēro šādai smagajai eļļai vai biomasījumam,un
 - b) piegādātājam saskaņā ar tiesisko regulējumu ir jāpārskaita nodokļu iestādei 4. punktā paredzētā summa.

[..]

- 7A) Atbilstīgs paziņojums ietver atzišanu, ka neviens šā panta noteikums vai saskaņā ar to veikta darbība (ieskaitot pašu paziņojumu) neietekmē ierobežojumus vai aizliegumus, kas noteikti citas dalībvalsts, izņemot Apvienoto Karalisti, tiesību aktos attiecībā uz smago eļļu vai biomasījumu izmantošanu par degvielu kuģošanai ārpus Apvienotās Karalistes teritoriālajiem ūdeņiem [..].

[..]”

- 16 1979. gada likuma 14.E pants tika grozīts ar *Schedule 11 to Finance Act 2020* (2020. gada Finanšu likuma 11. pielikums), kas stājās spēkā 2021. gada 1. oktobrī, lai būtībā aizliegtu Ziemeļīrijā izmantot marķētu degvielu privātu izklaides kuģu dzinējos.

Spridums, ar kuru konstatēta pienākumu neizpilde

- 17 Spridumā, ar kuru konstatēta pienākumu neizpilde, Tiesa ir nospriedusi, ka, “atļaujot izmantot marķētu degvielu privātu izklaides kuģu darbināšanai pat tad, ja uz šo degvielu neattiecas atbrīvojums no akcīzes nodokļa vai akcīzes nodokļa samazinājums, [..] Apvienotā Karaliste nav izpildījusi [Direktīvā 95/60] [..] paredzētos pienākumus.”

Pirmstiesas procedūra

- 18 Pēc pienākumu neizpildi konstatējošā sprieduma pasludināšanas Komisija ar 2018. gada 22. oktobra vēstuli lūdza Apvienoto Karalisti divu mēnešu laikā paziņot pasākumus, ko tā plāno veikt, lai izpildītu šo spriedumu.
- 19 2018. gada 19. decembra vēstulē Apvienotā Karaliste norādīja, ka 2019. un 2020. gadā tā plāno grozīt savus tiesību aktus, tostarp 1979. gada likumu un attiecīgos atvasinātos tiesību aktus, lai aizliegtu marķētas degvielas izmantošanu privāto izklaides kuģu dzinējos. Šajā vēstulē šī valsts arī precizēja, ka, ņemot vērā šo grozījumu būtiskās praktiskās sekas, tiks veikta sabiedriskā apspriešana.
- 20 Uzskatot, ka Apvienotā Karaliste nav veikusi pasākumus, kas vajadzīgi, lai izpildītu spriedumu, ar kuru konstatēta pienākumu neizpilde, Komisija 2020. gada 15. maijā tai saskaņā ar LESD 260. panta 2. punktu nosūtīja brīdinājuma vēstuli, aicinot to iesniegt savus apsvērumus četrus mēnešu laikā no šīs vēstules saņemšanas, proti, līdz 2020. gada 15. septembrim.
- 21 Apvienotā Karaliste uz brīdinājuma vēstuli atbildēja 2020. gada 11. septembrī, izklāstot grūtības, kas saistītas ar pienākumu neizpildi konstatējošā sprieduma izpildi, it īpaši 2019. gada decembrī šajā valstī notikušo vispārējo vēlēšanu dēļ. Minētā valsts arī norādīja, ka 2020. gada Finanšu likumā ir iekļauts likumdošanas pilnvarojums un ka tas ir obligāts iepriekšējs posms, lai pieņemtu atvasinātos tiesību aktus, kas nepieciešami, lai izpildītu šo spriedumu. Turklāt tā norādīja, ka ir ierosinātas plašākas reformas attiecībā uz tiesību izmantot marķētu degvielu atcelšanu lielākajā daļā nozaru no 2022. gada aprīļa. Šajā ziņā šī pati valsts precizēja, ka apspriešanās par šīm reformām tiks pabeigta 2020. gada 1. oktobrī un ka lēmums par tiesību izmantot marķētu degvielu privātu izklaides kuģu darbināšanai atcelšanas termiņu tiks pieņemts pēc šīs apspriešanās kopā ar galīgajiem lēmumiem par plašākām reformām saistībā ar šo degvielu.
- 22 Šādos apstākļos Komisija nolēma celt šo prasību.

Situācijas attīstība šīs tiesvedības laikā

- 23 Tā kā izstāšanās līguma 126. pantā paredzētais pārejas periods beidzās 2020. gada 31. decembrī, no 2021. gada 1. janvāra Direktīvas 95/60 noteikumi Apvienotajā Karalistē vairs nav piemērojami, izņemot Ziemeļīriju, kurā šie noteikumi pēc minētā datuma ir palikuši spēkā saskaņā ar Protokola par Īriju/Ziemeļīriju 8. pantu, lasot to kopsakarā ar tā 3. pielikumu.
- 24 Apvienotā Karaliste 2021. gada 21. maijā nosūtīja Komisijai vēstuli, kurā informēja Komisiju, ka Apvienotās Karalistes parlaments 2021. gada 1. jūlijā pieņems galīgos tiesību aktus, ar kuriem aizliegts lietot marķētu degvielu, kam piemērojama pazemināta akcīzes nodokļa likme, privātu izklaides kuģu darbināšanai Ziemeļīrijā. Turklāt Apvienotā Karaliste norādīja, ka privātie degvielas piegādātāji nav spējīgi kuģošanas sezonas laikā uzbūvēt papildu infrastruktūru, kas vajadzīga, lai varētu piegādāt dīzeļdegvielu ar pilnu akcīzes nodokļa likmi privātiem izklaides kuģiem un dīzeļdegvielu ar samazinātu akcīzes nodokļa likmi – komerckuģiem, un tādējādi šis aizliegums stātos spēkā 2021. gada 1. oktobrī.
- 25 Tāpēc Apvienotā Karaliste 2021. gada 21. maijā atjaunināja paziņojumu par akcīzes nodokli degvielai, ko izmanto privātiem izklaides kuģiem, un tagad tā 2.3. punktā ir norādīts:
- “No 2021. gada 1. oktobra privāti izklaides kuģi Ziemeļīrijā, kuriem ir tikai viena degvielas tvertne (dzinēja darbināšanai un citiem nolūkiem, kas nav dzinēja darbināšana), nevar izmantot [marķēto degvielu], ja vien tā nav iepildīta degvielas tvertnē vai nu Ziemeļīrijā pirms 2021. gada 1. oktobra, vai teritorijā, kurā [marķētā degviela] joprojām var tikt likumīgi izmantota dzinēju darbināšanai [..]”.
- 26 Attiecīgie atvasinātie tiesību akti tika pieņemti 2021. gada 28. jūnijā, un tie ļāva stāties spēkā 2020. gada Finanšu likuma noteikumiem, un līdz ar to kopš 2021. gada 1. oktobra Ziemeļīrijā privāto izklaides kuģu lietotājiem ir aizliegta marķētās degvielas izmantošana dzinēju darbināšanai.
- 27 Ar 2022. gada 11. februāra vēstuli Komisija informēja Tiesu, ka tā daļēji atsakās no savas prasības attiecībā uz kavējuma naudu par katru dienu, jo šis prasījums ir zaudējis priekšmetu līdz ar 2020. gada Finanšu likuma normu stāšanos spēkā 2021. gada 1. oktobrī. Tomēr tā uzturēja savu prasību piespriet Apvienotajai Karalistei samaksāt naudas sodu 35 873,20 EUR dienā par laika posmu no 2018. gada 17. oktobra līdz 2021. gada 30. septembrim, proti, no pienākumu neizpildi konstatējošā sprieduma pasludināšanas dienas līdz dienai, kad šī valsts izpildīja šo spriedumu.

Par pienākumu neizpildi

Lietas dalībnieku argumenti

- 28 Komisija apgalvo, ka Apvienotā Karaliste nav veikusi pasākumus, kas vajadzīgi, lai izpildītu spriedumu, ar kuru konstatēta pienākumu neizpilde. Šai valstij esot bijis četru mēnešu termiņš, lai iesniegtu savus apsvērumus, sākot no brīdinājuma vēstules saņemšanas, proti, vēlākais līdz 2020. gada 15. septembrim. No atbildes uz šo brīdinājuma vēstuli skaidri izrietot, ka, lai gan ir noteikti atsevišķi iepriekšēji likumdošanas pasākumi, tiesības izmantot marķētu degvielu privāto izklaides kuģu dzinējos tika atceltas tikai 2022. gada aprīlī. Šajā ziņā Komisija apgalvo, ka dalībvalsts nevar atsaukties uz likumdošanas procesa gaitu vai iekšējām grūtībām, lai pamatotu Tiesas sprieduma savlaicīgu neizpildi.

- 29 Apvienotā Karaliste atbild, ka tā ir izpildījusi savu pienākumu izpildīt spriedumu, ar kuru konstatēta pienākumu neizpilde, un ka brīdinājuma vēstule un šī Komisijas prasība ir priekšlaicīga. No Tiesas judikatūras, kas it īpaši izriet no 2000. gada 4. jūlija sprieduma Komisija/Griekija (C-387/97, EU:C:2000:356, 82. punkts) un 2013. gada 25. jūnija sprieduma Komisija/Čehijas Republika (C-241/11, EU:C:2013:423, 44. punkts) un saskaņā ar ko sprieduma, ar kuru konstatēta pienākumu neizpilde, izpildei ir jātiek pabeigta pēc iespējas drīzāk, var secināt, ka Tiesai ir jāizvērtē praktiskās grūtības, ar kādām saskaras attiecīgā dalībvalsts. Tāpat no 2003. gada 25. novembra sprieduma Komisija/Spānija (C-278/01, EU:C:2003:635, 30. punkts) izrietot, ka, lai konstatētu šādu neizpildi, kas ir pretrunā LESD 260. panta 2. punktam, Tiesai ir jāuzskata, ka attiecīgā sprieduma par pienākumu neizpildi izpilde bija iespējama pirms datuma, kurā tā faktiski ir notikusi.
- 30 Šajā kontekstā Komisijai esot jāanalizē praktiskās grūtības, kas attiecīgajai dalībvalstij ir jāpārvar, lai izpildītu spriedumu, ar kuru konstatēta pienākumu neizpilde. Šai iestādei esot jāpierāda, ka, neraugoties uz šīm grūtībām, šai dalībvalstij bija saprātīgi iespējams izpildīt spriedumu brīdinājuma vēstulē noteiktajā termiņā. Ņemot vērā pienākuma izpildīt spriedumu, ar kuru konstatēta pienākumu neizpilde, sarežģītību un tvērumu, 23 mēnešu laikposms no šī sprieduma pasludināšanas dienas līdz šajā vēstulē noteiktā termiņa beigām esot bijis acīmredzami nepietiekams, lai Apvienotā Karaliste izpildītu minēto spriedumu.
- 31 Turklāt uz atbildību neatkarīgi no vainas balstītā pieeja neesot piemērojama lietām, kas ierosinātas saskaņā ar LESD 260. pantu. Attiecīgā gadījumā Komisijai kopā ar prasību, ko tā cēla, pamatojoties uz LESD 258. pantu, esot bijis jālūdz Apvienotajai Karalistei piemērot finansiālas sankcijas atbilstoši LESD 260. panta 3. punktam, un tā to neesot izdarījusi. Visbeidzot, Komisija esot sajaukusi praktiskās grūtības, ar kurām saskaras dalībvalstis un kuras Tiesai ir jāņem vērā, ar šo valstu iekšējām juridiskajām vai politiskajām problēmām, ko nevar ņemt vērā.
- 32 Šajā gadījumā Apvienotā Karaliste apgalvo, ka tā ir saskārusies ar specifiskām praktiskām grūtībām, īstenojot Direktīvu 95/60 un izpildot spriedumu, ar kuru konstatēta pienākumu neizpilde, un par to tā ir informējusi Komisiju. Proti, tai esot bijis jāsaikājas ar grūtībām, kas saistītas, pirmkārt, ar Apvienotās Karalistes ģeogrāfiskajām īpatnībām – krasta līnijas garumu, kā arī ostu un piestātņu skaitu, otrkārt, ar dažādajiem to ostu, kurās kuģi var uzpildīt degvielu, lielumiem, treškārt, ar materiālajiem ierobežojumiem, ar ko saskaras mazās ostas, lai piegādātu gan nemarkētu degvielu, gan markētu degvielu, ceturtkārt, ar ekonomiskajiem un drošības apsvērumiem, it īpaši saistībā ar krāpšanu nodokļu jomā, dīzeļdegvielas bojāšanās risku, pagaidu sekundāro tvertņu uzstādīšanu, tūrisma ienākumu izlietošanu un markētās degvielas izmantošanu citiem mērķiem, nevis dzinēju darbināšanai, un, piektkārt, ar Covid-19 pandēmiju.
- 33 Savā replikā Komisija norāda, pirmkārt, ka Apvienotā Karaliste neapstrīd, ka tā nav izpildījusi pienākumu neizpildi konstatējošo spriedumu līdz 2020. gada 15. septembrim.
- 34 Otrkārt, šis valsts apgalvojumam, saskaņā ar kuru Komisijai ir jāpierāda, ka tai bija saprātīgi iespējams izpildīt šo spriedumu pirms šī datuma, judikatūrā neesot pamatojuma.
- 35 Treškārt, Tiesas pastāvīgā judikatūra, atbilstoši kurai dalībvalsts nevar atsaukties uz praktiskām grūtībām, lai pamatotu LESD 260. panta 1. punkta neievērošanu, neaprobežojas tikai ar politiskām un juridiskām grūtībām. Turklāt, apgalvojot, ka uz atbildību neatkarīgi no vainas balstītā pieeja nevar tikt piemērota LESD 260. pantā paredzētajā procedūrā, Apvienotā Karaliste esot sajaukusi tai LESD 260. panta 1. punktā paredzēto pienākumu un pienākumu neizpildes smaguma vērtējumu atbilstoši LESD 260. panta 2. punktam.

- 36 Katrā ziņā apstākļi, uz kuriem atsaucas Apvienotā Karaliste, neesot uzskatāmi par praktiskām grūtībām, kas varētu attaisnot pienākumu neizpildi konstatējošā sprieduma neizpildi. Pirmām kārtām, par apgalvoto kavēšanos likumdošanas jomā šis valsts pienākums veikt piestātņu un komerciālo ostu novērtējumu, lai noteiktu iespējamus koriģējošos pasākumus, kas nepieciešami šī sprieduma izpildei, nevar izskaidrot iemeslus, kuru dēļ vairāk nekā divarpus gadus pēc tā pasludināšanas minētā valsts nav pieņēmusi atvasinātos tiesību aktus, kas vajadzīgi, lai izpildītu minēto spriedumu. Otrām kārtām, par grūtībām, kas, kā tiek apgalvots, izriet no tādas infrastruktūras esamības, kā, piemēram, attālinātas ostas vai ļoti mazas ostas, kurās nav pietiekami daudz vietas, lai piegādātu marķētu degvielu un nemarkētu degvielu, Komisija uzskata, ka šīs iespējamās grūtības, šķiet, drīzāk ir izņēmums, nevis likums. Turklāt citas dalībvalstis jau esot pārvarējušas šāda paša rakstura grūtības. Trešām kārtām, saistībā ar Covid-19 pandēmiju Komisija Apvienotajai Karalistei esot piešķirusi ārkārtas četru mēnešu termiņu, lai atbildētu uz brīdinājuma vēstuli, lai gan šis termiņš parasti esot tikai divi mēneši. Un Covid-19 gadījumu skaits šajā valstī 2020. gada vasarā esot bijis vienā no tā zemākajiem līmeņiem.
- 37 Ceturtkārt, pretēji Apvienotās Karalistes apgalvotajam no tās 2020. gada 11. septembra vēstules skaidri izrietot, ka tiesības izmantot marķētu degvielu lielākajā daļā nozaru tiks atceltas tikai no 2022. gada aprīļa. Atšķirība starp šīs valsts uzņemtajām saistībām laikus izpildīt spriedumu, ar kuru konstatēta pienākumu neizpilde, un taustāmu rezultātu neesamību paredzamā nākotnē esot likusi Komisijai sākt LESD 260. panta 2. punktā paredzēto procedūru. Tikai pēc tam, kad tā cēla prasību, pamatojoties uz šo tiesību normu, minētā valsts apņēmas pieņemt nepieciešamos atvasinātos tiesību aktus.
- 38 Piektkārt, Apvienotā Karaliste kļūdaini atsaucoties uz LESD 260. panta 3. punktu, jo procedūra sakarā ar pienākumu neizpildi, kuras beigās tika pasludināts spriedums, ar kuru konstatēta pienākumu neizpilde, esot attiekušies uz direktīvas nepareizu transponēšanu, nevis uz transponēšanas pasākumu nepaziņošanu.
- 39 Atbildē uz repliku Apvienotā Karaliste iebilst, pirmkārt, ka 2020. gada Finanšu likums tai kopš tā stāšanās spēkā 2021. gada 1. oktobrī ir ļāvis panākt atbilstību Direktīvai 95/60.
- 40 Otrkārt, tā apgalvo, ka LESD 260. panta 1. punkta neizpilde nevar izrietēt tikai no tā vien, ka tā nav veikusi vajadzīgos pasākumus pirms brīdinājuma vēstulē noteiktā termiņa beigām, izņemot, ja Komisijai tiek piešķirtas pilnvaras – kas tai nav piešķirtas ar šo tiesību normu – noteikt Tiesas sprieduma, ar kuru konstatēta pienākumu neizpilde, izpildes termiņu. Turklāt, īstenojot savu rīcības brīvību, šī iestāde, nepārkāpjot tiesiskās drošības un samērīguma principus, nevarot vērsties Tiesā saskaņā ar LESD 260. panta 2. punktu, kad vien tā vēlas, un nepārbaudot, vai Tiesas sprieduma izpilde ir “iespējama”. Esot arī jāatzīst, ka noticis vienlīdzīgas attieksmes principa pārkāpums, jo termiņi, ko Komisija noteikusi citām dalībvalstīm, lai tās izpildītu Tiesas spriedumu, ar kuru konstatēta pienākumu neizpilde, dažos gadījumos esot bijuši ievērojami ilgāki nekā šajā gadījumā piešķirtais termiņš.
- 41 Visbeidzot treškārt, Komisija esot sagrozījusi Apvienotās Karalistes apgalvojumus par attiecīgajām praktiskajām grūtībām un neesot šīs grūtības pienācīgi ņēmusi vērā. Turklāt tā esot vērsusies Tiesā, pamatojoties uz 2020. gada 11. septembra vēstules kļūdainu interpretāciju. Tajā – pretēji Komisijas apgalvotajam – neesot norādīts, ka aizliegums izmantot marķēto degvielu privātiem izklaides kuģiem būs piemērojams tikai no 2022. gada aprīļa, bet gan esot precizēts, ka grozījumi, kas pārsniedz no sprieduma, ar kuru konstatēta pienākumu neizpilde, izrietošās prasības, stātos spēkā šajā datumā.

Tiesas vērtējums

- 42 Atbilstoši LESD 260. panta 2. punktam, ja Komisija uzskata, ka attiecīgā dalībvalsts nav veikusi visus vajadzīgos pasākumus, lai izpildītu Tiesas spriedumu, tā – pēc tam, kad tā ir devusi šai dalībvalstij iespēju sniegt savus apsvērumus, – var vērsties Tiesā, vienlaicīgi norādot naudas sodu vai kavējuma naudu, kas jāmaksā attiecīgajai dalībvalstij un ko Komisija konkrētajos apstākļos uzskata par piemērotu.
- 43 Jānorāda arī, ka attiecībā uz procedūru sakarā ar pienākumu neizpildi atbilstoši LESD 260. panta 2. punktam par atsauces datumu, lai novērtētu šādu pienākumu neizpildi, ir jāizmanto diena, kurā beidzies atbilstoši šai tiesību normai izsniegtajā brīdinājuma vēstulē noteiktais termiņš (spriedums, 2022. gada 20. janvāris, Komisija/Grieķija (Valsts atbalsta atgūšana – *Ferronickel*), C-51/20, EU:C:2022:36, 61. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 44 Turklāt jāatgādina, ka procedūras sakarā ar pienākumu neizpildi pamatā ir objektīvs konstatējums, ka dalībvalsts nav izpildījusi savus pienākumus, ko tai uzliek Līgums vai atvasināto tiesību akts (spriedums, 2019. gada 12. novembris, Komisija/Īrija (*Derrybrien* vēja parks), C-261/18, EU:C:2019:955, 92. punkts).
- 45 Šajā gadījumā, kā izriet no šī sprieduma 20. punkta, Komisija 2020. gada 15. maijā nosūtīja Apvienotajai Karalistei brīdinājuma vēstuli atbilstoši LESD 260. panta 2. punktā paredzētajai procedūrai. Līdz ar to šī sprieduma 43. punktā minētais atsauces datums ir šajā vēstulē noteiktā termiņa beigu datums, proti, 2020. gada 15. septembris.
- 46 Ir skaidrs, ka šajā datumā Apvienotā Karaliste nebija veikusi visus vajadzīgos pasākumus, lai izpildītu spriedumu, ar kuru konstatēta pienākumu neizpilde. Proti, lai gan minētajā datumā 2020. gada Finanšu likums, kurā bija ietverts nepieciešamais likumdošanas pilnvarojums, lai šī valsts izpildītu šo spriedumu, bija ticis pieņemts, tas stājās spēkā tikai 2021. gada 1. oktobrī, līdz ar to pirms šī pēdējā minētā datuma visā minētajā valstī bija atļauta marķētas degvielas izmantošana privātu izklaides kuģu darbināšanai.
- 47 Apvienotās Karalistes argumenti neatspēko šo secinājumu. Pirmkārt, attiecībā uz šīs valsts argumentu, ka Komisijai jāpierāda, ka šai valstij bija saprātīgi iespējams spriedumu, ar kuru konstatēta pienākumu neizpilde, izpildīt pirms brīdinājuma vēstulē noteiktā termiņa beigām, ir pietiekami norādīt, ka, lai gan saskaņā ar LESD 260. panta 2. punktu sāktā tiesvedībā Komisijai ir pienākums sniegt Tiesai informāciju, kas vajadzīga, lai noteiktu, kā dalībvalsts ir izpildījusi spriedumu par pienākumu neizpildi (spriedums, 2014. gada 2. decembris, Komisija/Itālija, C-196/13, EU:C:2014:2407, 48. punkts un tajā minētā judikatūra), Komisijai nevar likt pierādīt, ka sprieduma, ar kuru konstatēta pienākumu neizpilde, izpilde ir iespējama pirms brīdinājuma vēstulē, kuru šī iestāde nosūtījusi attiecīgajai dalībvalstij, noteiktā termiņa beigām.
- 48 Otrkārt, attiecībā uz Apvienotās Karalistes argumentu, saskaņā ar kuru brīdinājuma vēstule un šī prasība ir priekšlaicīgas, it īpaši tāpēc, ka praktisku grūtību dēļ tai pirms šajā vēstulē noteiktā termiņa beigām nebija iespējams pilnībā izpildīt spriedumu, ar kuru konstatēta pienākumu neizpilde, ir jāatgādina, pirmām kārtām, ka, lai gan LESD 260. panta 1. punktā nav precizēts termiņš, kādā ir jāizpilda spriedums, ar kuru konstatēta pienākumu neizpilde, intereses, kas ir saistītas ar Savienības tiesību nekavējošu un vienkāršu piemērošanu, atbilstoši pastāvīgajai judikatūrai prasa, lai šī izpilde tiktu sākta nekavējoties un tiktu pabeigta, cik ātri vien iespējams (spriedums, 2019. gada 12. novembris, Komisija/Īrija (*Derrybrien* vēja parks), C-261/18, EU:C:2019:955, 123. punkts un tajā minētā judikatūra).

- 49 Otrām kārtām, pretēji Apvienotās Karalistes apgalvotajam no judikatūras nevar secināt, ka attiecīgā dalībvalsts var atsaukties uz praktiskām grūtībām, lai attaisnotu Tiesas sprieduma neizpildi. Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru dalībvalsts, lai attaisnotu no Eiropas Savienības tiesībām izrietošu pienākumu neizpildi, nevar aizbaidināties ar iekšējās tiesību sistēmas noteikumiem, praksi vai situācijām (spriedums, 2019. gada 12. novembris, Komisija/Īrija (*Derrybrien* vēja parks), C-261/18, EU:C:2019:955, 89. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 50 Kā ģenerālvokāts norādījis secinājumu 18. un 20. punktā, nevar uzskatīt, ka šī judikatūra attiektos tikai uz juridiskām un politiskām grūtībām un līdz ar to praktiskas grūtības varētu attaisnot tāda Tiesas sprieduma neizpildi, ar kuru konstatēta pienākumu neizpilde atbilstoši LESD 258. pantam.
- 51 Šādos apstākļos šajā gadījumā pienākumu neizpildi konstatējošā sprieduma neizpildi nevar attaisnot nedz iekšējās vai praktiskās grūtības, nedz īpašie apstākļi, uz kuriem Apvienotā Karaliste ir atsaukusies pirmstiesas stadijā un šajā tiesvedībā un kuri it īpaši ir saistīti ar likumdošanas procedūru, vispārējām vēlēšanām, sabiedrisko apspriešanu, ģeogrāfiskajām īpašībām, ostu lieluma daudzveidību, grūtībām piegādāt gan marķētu, gan nemarkētu degvielu, ekonomikas un drošības apsvērumiem, kā arī Covid-19 pandēmiju.
- 52 Tāpat jānoraida Apvienotās Karalistes arguments, saskaņā ar kuru Komisija, pirmām kārtām, esot sagrozījusi tās apgalvojumus par praktiskām grūtībām, ar kurām tai esot nācies saskarties, izpildot šo spriedumu, un, otrām kārtām, esot neatbilstoši ņēmusi vērā šīs grūtības.
- 53 Treškārt, attiecībā uz Apvienotās Karalistes argumentu, saskaņā ar kuru četru mēnešu termiņš, ko Komisija bija piešķirusi brīdinājuma vēstulē apsvērumu sniegšanai par sprieduma, ar kuru konstatēta pienākumu neizpilde, izpildi, bija nesaprātīgs un nepietiekams, ir jānorāda, ka no judikatūras izriet, ka pirmstiesas procedūras mērķi, proti, sniegt iespēju attiecīgajai dalībvalstij izpildīt savus pienākumus, kas izriet no Savienības tiesībām, un efektīvi aizstāvēties pret Komisijas formulētajiem iebildumiem, uzliek Komisijai pienākumu atvēlēt dalībvalstīm saprātīgu termiņu, lai tās varētu sniegt atbildi uz brīdinājuma vēstuli un nodrošināt atbilstību argumentētajam atzinumam saskaņā ar LESD 258. pantu vai, ja nepieciešams, sagatavot savu aizstāvību, un, lai izvērtētu, vai noteiktais termiņš ir saprātīgs, un ir jāņem vērā visi apstākļi, kas raksturo attiecīgo lietu (pēc analogijas skat. spriedumu, 2020. gada 16. jūlijs, Komisija/Rumānija (Nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas novēršana), C-549/18, EU:C:2020:563, 70. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 54 Šajā gadījumā jākonstatē, ka četru mēnešu termiņš, ko Komisija bija piešķirusi brīdinājuma vēstulē, nebija ne nesaprātīgs, ne nepietiekams, it īpaši ņemot vērā, ka kopumā no sprieduma, ar kuru konstatēta pienākumu neizpilde, pasludināšanas līdz šī termiņa beigām pagāja gandrīz 23 mēneši.
- 55 Ceturtkārt, ciktāl Apvienotā Karaliste apgalvo, ka šī prasība ir priekšlaicīga, pietiek atgādināt – no judikatūras izriet, ka Komisijai kā Līgumu ievērošanas uzraudzītājai saskaņā ar LES 17. panta 1. punkta otro teikumu ir rīcības brīvība izlemt, vai ir lietderīgi celt prasību pret dalībvalsti, un izvēlēties brīdi, kad tā pret to sāks procedūru sakarā ar pienākumu neizpildi, un apsvērumi, kas nosaka tās izvēli, nevar ne ietekmēt šādas prasības pieņemamību, ne pat būt pārbaudes Tiesā priekšmets (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2021. gada 13. janvāris, Komisija/Slovēnija (FITD II), C-628/18, EU:C:2021:1, 47. un 48. punkts, kā arī 2022. gada 8. marts, Komisija/Apvienotā Karaliste (Ar pārāk zemu novērtējumu saistītas krāpšanas apkarošana), C-213/19, EU:C:2022:167, 203. punkts un tajā minētā judikatūra).

- 56 Ņemot vērā šo rīcības brīvību, ir jānoraida arī Apvienotās Karalistes arguments, saskaņā ar kuru Komisija neesot ievērojusi vienlīdzīgas attieksmes principu, jo tā citām dalībvalstīm esot piešķīrusi daudz garākus termiņus nekā termiņš, ko tā Apvienotajai Karalistei piešķīrusi sprieduma, ar kuru konstatēta pienākumu neizpilde, izpildei (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2021. gada 13. janvāris, Komisija/Slovēnija (FITD II), C-628/18, EU:C:2021:1, 53. punkts).
- 57 Piektkārt, attiecībā uz Apvienotās Karalistes argumentu, saskaņā ar kuru šī prasība ir balstīta uz interpretācijas kļūdu, ko pieļāvusi šī iestāde, kura esot sagrozījusi 2020. gada 11. septembra vēstuli, pat pieņemot, ka tajā – pretēji Komisijas apgalvotajam – nav norādīts, ka aizliegums izmantot marķētu degvielu privātiem izklaides kuģiem būs piemērojams tikai no 2022. gada aprīļa, šim apstāklim nav nozīmes šīs prasības pamatotības izvērtēšanā, un tas nevar atspēkot šī sprieduma 46. punktā ietvertu konstatējumu, saskaņā ar ko 2020. gada 15. septembrī Apvienotā Karaliste nebija veikusi visus vajadzīgos pasākumus, lai izpildītu spriedumu, ar kuru konstatēta pienākumu neizpilde.
- 58 Visbeidzot sestkārt, pretēji Apvienotās Karalistes apgalvotajam Komisija saistībā ar prasību, ko tā cēla lietā, kurā pasludināts pienākumu neizpildi konstatējošais spriedums, saskaņā ar LESD 260. panta 3. punktu nevarēja lūgt Tiesu piemērot šai valstij naudas sodu. Šī prasība tika celta nevis tādēļ, ka minētā valsts nebija izpildījusi savu pienākumu paziņot Direktīvas 95/60 transponēšanas pasākumus, bet gan šīs direktīvas nepareizas transpozīcijas dēļ. Tiesai tiesvedībā, kas sāka atbilstoši LESD 260. panta 3. punktam, nav jāpārbauda, vai Komisijai paziņotie valsts pasākumi nodrošina attiecīgās direktīvas normu pareizu transponēšanu (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2021. gada 25. februāris, Komisija/Spānija (Personas datu direktīva – Krimināltiesību joma), C-658/19, EU:C:2021:138, 30. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 59 Ņemot vērā iepriekš minēto, jākonstatē, ka, tā kā līdz dienai, kad beidzās Komisijas brīdinājuma vēstulē atvēlētais termiņš, proti, līdz 2020. gada 15. septembrim, Apvienotā Karaliste nebija veikusi visus sprieduma, ar kuru konstatēta pienākumu neizpilde, izpildei vajadzīgos pasākumus, tā nav izpildījusi LESD 260. panta 1. punktā paredzētos pienākumus.

Par naudas sodu

Lietas dalībnieku argumenti

- 60 Komisija uzskata, ka katra Tiesas sprieduma ilgstoša neizpilde pati par sevi nopietni apdraud tiesiskuma principu un tiesisko drošību, un līdz ar to tā, atsaucoties uz tās 2005. gada 12. decembra Paziņojuma SEC(2005) 1658 “[LESD 260.] panta īstenošana” (OV 2007, C 126, 15. lpp.; turpmāk tekstā – “2005. gada paziņojums”) 10. un nākamajiem punktiem, lūdz piespriest Apvienotajai Karalistei naudas sodu.
- 61 Komisija pamatojas uz 2005. gada paziņojumu un paziņojumu “Par to datu atjaunināšanu, kurus izmanto, lai aprēķinātu sodanaudas un kavējuma naudas, ko Komisija ierosina Tiesai piemērot pienākumu neizpildes procedūrās” (OV 2020, C 301, 1. lpp.; turpmāk tekstā – “2020. gada paziņojums”), lūdzot šo naudas soda summa aprēķināt, reizinot summu 35 873,20 EUR dienā ar to dienu skaitu, kas pagājušas no pienākumu neizpildi konstatējošā sprieduma pasludināšanas dienas līdz dienai, kad Apvienotā Karaliste ir izpildījusi šo spriedumu. Šo summu iegūst, reizinot vienotu pamatsummu ar pārkāpuma smaguma koeficientu un ar reizinātāju “n”. Komisija precīzē, ka šādi iegūtā naudas soda summa nevar būt mazāka par 8 901000 EUR.

- 62 Pirmkārt, Komisija norāda, ka no 2020. gada paziņojuma izriet, pirmām kārtām, ka vienotā pamatsumma ir noteikta 1052 EUR un, otrām kārtām, ka reizinātājs “n”, kas ņemts vērā, lai nodrošinātu sankcijas preventīvo iedarbību, attiecībā uz Apvienoto Karalisti ir 3,41.
- 63 Otrkārt, par pārkāpuma smagumu Komisija norāda, ka Direktīvas 95/60 mērķis ir papildināt Direktīvu 2003/96 un veicināt iekšējā tirgus īstenošanu, kā arī pareizu darbību, ļaujot viegli un ātri identificēt dīzeldegvielu, uz kuru neattiecas parastais nodokļu līmenis. Neveicot pasākumus, kas vajadzīgi, lai novērstu marķēto preču ļaunprātīgu izmantošanu, šī valsts citu dalībvalstu iestādēm, it īpaši tām, kurām ar Apvienoto Karalisti ir blakusesoši ūdeņi, esot apgrūtinājusi, pat padarījusi neiespējamu, noteikt, vai privāts izklaides kuģis, kas iegādājas marķētu degvielu Apvienotās Karalistes ostās un pēc tam sasniedz šo dalībvalstu ūdeņus, transportē degvielu, kura Apvienotajā Karalistē likumīgi aplikta ar nodokli pēc pilnas likmes. Turklāt no Apvienotās Karalistes valdības 2019. gada 15. jūlija dokumenta “*Implementation of the Court of Justice of the European Union (CJEU) judgment on diesel fuel used in private pleasure craft*” (Eiropas Savienības Tiesas sprieduma par dīzeldegvielas izmantošanu privātai izklaides kuģošānai izpilde), ar kuru šajā valstī tika sākta sabiedriskā apspriešana, izrietot, ka ievērojamu skaitu privātu izklaides kuģu ir ietekmējis fakts, ka minētā valsts nav veikusi šos nepieciešamos pasākumus. Līdz ar to ir jāizmanto smaguma koeficients 10 no 20.
- 64 Apvienotā Karaliste atbild, ka pat gadījumā, ja Tiesa konstatētu pienākumu neizpildi konstatējošā sprieduma neizpildi, tai nebūtu jāuzliek nekādas finansiālas sankcijas un – pakārtoti –, ka šai sankcijai būtu jāaprobežojas ar naudas sodu, kas nepārsniedz 250 000 EUR.
- 65 Attiecībā uz pārkāpuma smaguma pakāpi un dalībvalsts maksātspēju saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru esot jāņem vērā, pirmām kārtām, attiecīgā sprieduma par pienākumu neizpildi neizpildīšanas sekas privātajām un sabiedrības interesēm un, otrām kārtām, tas, cik steidzami ir mudināt attiecīgo dalībvalsti izpildīt savus pienākumus (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2005. gada 12. jūlijs, Komisija/Francija, C-304/02, EU:C:2005:444, 104. punkts; 2006. gada 14. marts, Komisija/Francija, C-177/04, EU:C:2006:173, 62. punkts, un 2008. gada 10. janvāris, Komisija/Portugāle, C-70/06, EU:C:2008:3, 39. punkts).
- 66 Pirmkārt, attiecībā uz neizpildes smagumu, runa varot būt tikai par ierobežotu pārkāpumu, kura smaguma pakāpe ir ļoti neliela, un līdz ar to esot jāizvēlas analogiska pieeja tai, kādu Tiesa ir izmantojusi 2008. gada 10. janvāra spriedumā Komisija/Portugāle (C-70/06, EU:C:2008:3), un tādējādi esot jāizvēlas smaguma koeficients, kas nav lielāks par 3.
- 67 Pirmām kārtām, Apvienotā Karaliste norāda, ka Komisijas prasības pieteikumā neesot ietverta nekāda analīze par tās Savienības tiesību normas nozīmīgumu, kas ir attiecīgā pārkāpuma priekšmets.
- 68 Otrām kārtām, Komisijai esot jāpierāda ne tikai sprieduma par pienākumu neizpildi neizpildes esamība, bet arī tās sekas iekšējam tirgum un vispārējām un individuālām interesēm. Apvienotā Karaliste uzskata, ka Direktīvas 95/60 pārkāpumiem, ņemot vērā tās izveidoto pilno sistēmu, lai pārbaudītu, vai privāto izklaides kuģu izmantotāji ir samaksājuši atbilstošu nodokļa summu, ir ārkārtīgi ierobežota ietekme uz šīm interesēm. Līdz ar to neesot ne nodokļu zaudējumu, ne kaitējuma iekšējam tirgum. Turklāt attiecībā uz Komisijas norādītajām grūtībām saistībā ar citu dalībvalstu pārbaudi par to, vai nodoklis Apvienotajā Karalistē ir pienācīgi samaksāts, šī valsts apgalvo, no vienas puses, ka šīs grūtības nav pamatotas ne ar kādiem pierādījumiem un, no otras puses, ka šo citu dalībvalstu iestādes varēja izmantot tās ieviesto pārbaudes sistēmu.

- 69 Turklāt neatbilstība esot minimāla, jo laikposmā no 2017. līdz 2019. gadam Apvienotajā Karalistē privātu izklaides kuģu dzinēju darbināšanai esot izmantoti mazāk nekā 0,2 % no marķētās degvielas.
- 70 Šajā kontekstā būtu jāņem vērā arī tas, ka kopš pārejas perioda beigām 2020. gada 31. decembrī Apvienotās Karalistes pienākums izpildīt spriedumu, ar kuru konstatēta pienākumu neizpilde, attiecas vairs tikai uz Ziemeļīriju. Apvienotā Karaliste šajā ziņā apgalvo – tiek lēsts, ka privāto atpūtas kuģu skaits Ziemeļīrijā esot 1500 un ka laikposmā no 2021. gada 1. janvāra līdz 22. martam šo kuģu lietotājiem esot piegādāti tikai 132 litri marķētās degvielas.
- 71 Trešām kārtām, no Tiesas judikatūras izrietot, ka tā, nosakot neizpildes smagumu, ņem vērā atbilstības nodrošināšanas grūtības. Turklāt 2019. gadā, veicot sabiedrisko apspriešanu un pieņemot attiecīgos primāros tiesību aktus, Apvienotā Karaliste esot panākusi ievērojamu progresu kopš sprieduma, ar kuru konstatēta pienākumu neizpilde, pasludināšanas. Tā arī esot rīkojusies labā ticībā, regulāri informējot Komisiju par veiktajiem pasākumiem. Esot jāņem vērā arī tas, ka šī ir pirmā reize, kad pret Apvienoto Karalisti ir celta prasība par Tiesas sprieduma neizpildi.
- 72 Otrkārt, attiecībā uz pienākumu neizpildes ilgumu ir jānorāda, ka neizpildes laikposms sākas tikai brīdī, kad Tiesa uzskata, ka praksē ir iespējams izpildīt spriedumu, ar kuru konstatēta pienākumu neizpilde. Proti, no 2013. gada 28. novembra sprieduma Komisija/Luksemburga (C-576/11, EU:C:2013:773) izrietot, ka, lai novērtētu šo ilgumu, ir jāņem vērā praktiskās grūtības.
- 73 Treškārt, Apvienotā Karaliste norāda, ka reizinātājs “n” lielums 3,41, kas izmantots 2020. gada paziņojumā, ir pārmērīgs.
- 74 Pirmām kārtām, maksātspēju vairs nevarot balstīt uz Apvienotās Karalistes iekšzemes kopproduktu (IKP) kopumā, jo Direktīvā 95/60 un LESD 260. pantā noteiktie pienākumi kopš pārejas perioda beigām Apvienotajā Karalistē ir piemērojami tikai attiecībā uz Ziemeļīriju. Taču Ziemeļīrijas ekonomika 2018. gadā esot veidojusi aptuveni 2,28 % no Apvienotās Karalistes ekonomikas, un līdz ar to reizinātājs “n” būtu proporcionāli jākorrigē. Šajā ziņā šī lieta esot jānošķir no lietas, kurā pasludināts 2012. gada 11. decembra spriedums Komisija/Spānija (C-610/10, EU:C:2012:781), kurā Tiesa noraidīja Spānijas Karalistes argumentu, saskaņā ar ko vērā būtu jāņem tikai Basku zemes IKP, jo Savienības tiesību normu pārkāpums attiecās vienīgi uz šo Spānijas Karalistes daļu. Minētajā lietā Savienības tiesību normas bija piemērojamas šai dalībvalstij kopumā, savukārt šajā lietā Direktīva 95/60 Apvienotajai Karalistei ir piemērojama tikai attiecībā uz Ziemeļīriju. Turklāt, ciktāl Komisija uzskatīja, ka reizinātājs “n” būtu jāpārreķina pēc pārejas perioda beigām, būtu pretrunīgi turpināt izmantot kopējo Apvienotās Karalistes IKP pēc minētā perioda.
- 75 Otrām kārtām, būtu jāņem vērā, ka Apvienotajai Karalistei vairs nav nevienas vietas Eiropas Parlamentā.
- 76 Trešām kārtām, Tiesa būtu jāņem vērā jaunākā informācija par IKP. Šajā ziņā Apvienotās Karalistes pārstāvis tiesas sēdē precizēja, ka 2020. gadā šis valsts IKP bija 2 156 073 miljoni sterliņu mārciņu (GBP) (aptuveni 2 423 426 miljoni EUR).
- 77 Savā replikā Komisija norāda, ka Tiesa Apvienotajai Karalistei var uzlikt lielāku sodu nekā tās piedāvātais.

- 78 Pirmkārt, attiecībā uz pārkāpuma smagumu Komisija atgādina, ka, novērtējot pārkāpuma smagumu, būtiska nozīme ir tam, cik skaidrs ir pārkāptais pienākums. Tāpat jautājums esot nevis par to, vai Apvienotā Karaliste ir ievērojusi Direktīvas 2003/96 mērķi, bet drīzāk par to, vai tā ir izpildījusi Direktīvā 95/60 paredzēto skaidro un obligāto pienākumu atcelt privāto izklaides kuģu tiesības izmantot marķētu degvielu. Turklāt Komisijai neesot jāpierāda, ka pārkāpuma sekas faktiski ir īstenojušās.
- 79 Komisija bez tam uzskata, ka nozīme ir tikai tam, ka privātiem izklaides kuģiem ir bijusi pieeja vairāku dalībvalstu ūdeņiem ar marķētu degvielu, par kuru šo valstu iestādes varēja likumīgi pieņemt, ka tā nav aplikta ar nodokli.
- 80 Turklāt Apvienotā Karaliste divas reizes esot aizkavējusi atbilstošo atvasināto tiesību aktu pieņemšanu. Bez tam šī valsts šo pieņemšanu esot pasteidzinājusi tikai pēc šīs prasības celšanas. Visbeidzot, Komisija esot ņēmusi vērā faktu, ka runa ir par pirmo tiesvedību pret minēto valsti par Tiesas sprieduma neizpildi.
- 81 Tiesas sēdē Komisija norādīja, ka smaguma koeficients nav jāsamazina pārkāpuma teritoriālā tvēruma samazināšanas dēļ, jo šis samazinājums izrietēja no izstāšanās līguma, nevis no pasākumiem, ko Apvienotā Karaliste veikusi, lai izpildītu spriedumu par pienākumu neizpildi.
- 82 Otrkārt, attiecībā uz pārkāpuma ilgumu neesot jāņem vērā ne praktiskās grūtības, ne tas, ka Apvienotā Karaliste ir labticīgi pielikusi pūles.
- 83 Treškārt, attiecībā uz reizinātāju “n” Komisija atgādina, pirmām kārtām, ka šī tiesvedība tika sākta pirms pārejas perioda beigām un ka saskaņā ar Izstāšanās līguma 127. un 131. pantu Apvienotā Karaliste kopumā joprojām bija atbildīga par Savienības tiesību aktu piemērošanu un ievērošanu minētajā periodā.
- 84 Otrām kārtām, dalībvalstij piešķirto vietu skaits Parlamentā tiekot izmantots kā mainīgais, lai noteiktu reizinātāju “n”, jo tas esot lietderīgs šīs dalībvalsts lieluma rādītājs, un līdz ar to faktam, ka Apvienotajai Karalistei vairs nav vietas Parlamentā, neesot nozīmes un tas turklāt esot tās parakstītā izstāšanās līguma tiešas sekas. Komisija katrā ziņā apgalvo, ka brīdī, kad 2018. gadā tika konstatēta pienākumu neizpilde, šī valsts bija pārstāvēta Parlamentā.
- 85 Trešām kārtām, par Apvienotās Karalistes apgalvojumu, ka reizinātājs “n” būtu jāsamazina ekonomisku iemeslu dēļ, Komisija tiesas sēdē norādīja, ka Apvienotās Karalistes paziņotie skaitļi par 2020. gadu var tikt uzskatīti par ticamiem. Turklāt saskaņā ar Komisijas paziņojumu “Vienreizēju soda maksājumu un kavējuma naudas, ko Komisija ierosina [Tiesai] saistībā ar pārkāpumu procedūrām, aprēķina korekcija pēc Apvienotās Karalistes izstāšanās” (OV 2021, C 129, 1. lpp.; turpmāk tekstā – “2021. gada paziņojums”) turpmāk attiecībā uz šīs valsts izdarītajiem pārkāpumiem reizinātāja “n” lielums būtu jānosaka 3,70 un minimālais naudas sods – 8 215 000 EUR.
- 86 Atbildē uz repliku Apvienotā Karaliste norāda, ka no 2021. gada 1. oktobra tā ievēro Direktīvu 95/60. Tādējādi Komisija nevar lūgt uzlikt finansiālas sankcijas, jo no 2016. gada 7. septembra sprieduma Komisija/Griekija (C-584/14, EU:C:2016:636, 70. punkts) izrietot, ka to mērķis ir veicināt pienākumu neizpildi konstatējoša Tiesas sprieduma ātru izpildi, ja šī pienākumu neizpilde turpinās.

- 87 Pirmām kārtām, attiecībā uz pienākumu neizpildes smagumu šī valsts noraida Komisijas argumentu, ka no Direktīvas 95/60 pirmā apsvēruma izrietot, ka no šīs direktīvas izrietošie pienākumi ir jāuzskata par būtiskiem. Proti, no vienas puses, kā izrietot no 2013. gada 25. jūnija sprieduma Komisija/Čehijas Republika (C-241/11, EU:C:2013:423, 54. punkts), viena apsvēruma norādēm esot neliela analitiskā vērtība, lai novērtētu noteikuma relatīvo nozīmīgumu salīdzinājumā ar citām Savienības tiesību normām, un, no otras puses, daudzās direktīvās esot ietverts līdzīgs formulējums.
- 88 Turklāt ir svarīgi ņemt vērā Direktīvas 95/60 galīgo mērķi – ieviest saskaņotu sistēmu akcīzes nodokļa uzlikšanai dīzeldegvielai. Bez tam Komisija esot sajaukusi jautājumu par atbilstību šai direktīvai ar jautājumu par faktoriem, kuriem ir nozīme, lai novērtētu neatbilstības smagumu.
- 89 Izšķiroša nozīme esot arī apstāklim, ka marķētā degviela, kas tika piegādāta privātu izklaides kuģu lietotājiem Apvienotajā Karalistē, veidoja 0,2 % no šajā valstī izplatītās marķētās degvielas un ka laikposmā no 2019. gada jūnija līdz augustam šiem lietotājiem Ziemeļīrijā piegādātā marķētā degviela sasniedza 0,02 % no Apvienotās Karalistes tirgus.
- 90 Tāpat tas, ka Komisija atsauca vienīgi uz nepamatotiem izsvilkumiem no preses par naudas sodiem, kas uzlikti tikai vienā dalībvalstī privātu izprieču kuģu lietotājiem Apvienotajā Karalistē, un ka tā nav sniegusi nekādus pierādījumus par šāda naudas soda uzlikšanu kopš 2018. gada maija, pierādot Direktīvas 95/60 neievērošanas ierobežoto ietekmi. No 2009. gada 10. septembra sprieduma Komisija/Portugāle (C-457/07, EU:C:2009:531, 98. punkts) izriet, ka tad, ja – kā šajā lietā – dalībvalsts ir iesniegusi detalizētu informāciju, kas liecina par pārkāpuma ierobežoto ietekmi vai ietekmes neesamību, Komisijai ir jāpierāda, kādu iemeslu dēļ Tiesai būtu jāatbalsta tās nostāja. Visbeidzot, Komisija nevar pamatoties uz sākotnējo pienākumu neizpildi, lai apstrīdētu Apvienotās Karalistes labticību.
- 91 Otrām kārtām, runājot par reizinātāju “n”, būtu jāņem vērā, ka Savienības tiesību akti Apvienotajai Karalistei ir piemērojami tikai attiecībā uz Ziemeļīriju, kas, kā Apvienotā Karaliste apgalvoja tiesas sēdē, 2020. gadā veidoja 2,25 % no Apvienotās Karalistes IKP. Proti, Tiesai būtu jābalstās uz teritorijas, uz kuru attiecas Savienības tiesības, ekonomikas lielumu sprieduma šajā lietā pieņemšanas datumā.
- 92 Tiesas sēdē Apvienotā Karaliste arī norādīja, ka kopš tās izstāšanās no Savienības tā atrodas atšķirīgā situācijā salīdzinājumā ar dalībvalstīm un līdz ar to tai esot jāpiemēro atšķirīga attieksme, it īpaši attiecībā uz reizinātāju “n”, un jāsamazina naudas soda apmērs.

Tiesas vērtējums

- 93 Vispirms jākonstatē, ka, lai gan 2021. gada 1. oktobrī Apvienotā Karaliste beidza nepildīt savu pienākumu pilnībā izpildīt spriedumu, ar kuru konstatēta pienākumu neizpilde, un tāpēc šajā gadījumā pienākumu neizpilde neturpinās līdz faktu pārbaudei Tiesā, Komisija, kā izriet no šī sprieduma 27. punkta, uzturēja spēkā savu prasību piespriest šai valstij samaksāt naudas sodu.
- 94 Šajā ziņā jānorāda, ka prasība, ar kuru Komisija lūdz piemērot naudas sodu, kā tas ir šajā lietā, nevar tikt noraidīta kā nesamērīga tikai tādēļ vien, ka tās priekšmets ir pienākumu neizpilde, kas, lai gan tā ir bijusi ilgstoša, ir beigusies brīdī, kad Tiesa veic strīdīgo faktu pārbaudi (skat. spriedumu, 2021. gada 13. janvāris, Komisija/Slovēnija (FITD II), C-628/18, EU:C:2021:1, 70. punkts).

- 95 Vispirms jāatgādina, ka Tiesai katrā lietā, ņemot vērā konkrētās izskatāmās lietas apstākļus, kā arī tās ieskatā vajadzīgo pārliccināšanas un atturēšanas pakāpi, ir jānosaka atbilstošas finansiālās sankcijas, lai tostarp novērstu analogisku Savienības tiesību pārkāpumu atkārtēšanos (spriedums, 2022. gada 20. janvāris, Komisija/Grieķija (Valsts atbalsta atgūšana – *Ferronickel*), C-51/20, EU:C:2022:36, 86. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 96 Naudas soda piespriešanai un šā soda iespējamā apmēra noteikšanai katrā lietā ir jābūt atkarīgai no visiem atbilstošajiem apstākļiem gan saistībā ar konstatētās pienākumu neizpildes īpatnībām, gan tās dalībvalsts, uz kuru attiecas saskaņā ar LESD 260. pantu sāktā procedūra, pašas nostāju. Šajā ziņā ar šo normu Tiesai ir piešķirta plaša rīcības brīvība, lemjot par šāda soda uzlikšanu un vajadzības gadījumā – nosakot tā summu. Šādos apstākļos Tiesai, īstenojot savu novērtējuma brīvību, šī naudas soda apmērs ir jānosaka, pirmām kārtām, atbilstoši apstākļiem un, otrām kārtām, samērīgi pieļautajam pārkāpumam. Šajā ziņā būtiski faktori ir pārkāpuma smagums, laikposms, kad tas pastāvējis kopš sprieduma, ar kuru konstatēta pienākumu neizpilde, pasludināšanas, kā arī attiecīgās dalībvalsts maksātspēja (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2019. gada 12. novembris, Komisija/Īrija (*Derrybrien* vēja parks), C-261/18, EU:C:2019:955, 113. un 114. punkts, kā arī tajos minētā judikatūra).
- 97 Pirmkārt, attiecībā uz pārkāpuma smagumu ir jāatgādina pārkāptā noteikuma nozīmīgums iekšējā tirgus izveidošanā, kas, kā izriet no 2022. gada 20. janvāra sprieduma Komisija/Grieķija (Valsts atbalsta atgūšana – *Ferronickel*) (C-51/20, EU:C:2022:36, 98. punkts), ir viens no pamatuzdevumiem, kuri Savienībai ir uzticēti saskaņā ar LES 3. panta 3. punktu.
- 98 Šajā ziņā, kā izriet no sprieduma, ar kuru konstatēta pienākumu neizpilde, 44. un 46. punkta, pirmām kārtām, saskaņā ar Direktīvas 95/60 1. pantu, lasot to kopsakarā ar tās trešo apsvērumu, dalībvalstīm šajā direktīvā paredzētā fiskālā marķējuma sistēma ir jāpiemēro arī dīzeļdegvielai, kurai netiek uzlikts nodoklis pilnā apmērā, un, otrām kārtām, minētās direktīvas mērķis, proti, papildināt Direktīvu 2003/96 un veicināt iekšējā tirgus izveidi un pienācīgu darbību, ļaujot viegli un ātri identificēt dīzeļdegvielu, uz ko neattiecas parastais nodokļu līmenis, nevarētu tikt sasniegts, ja dalībvalstīm būtu atļauts atļaut izmantot fiskālo marķējumu arī tādiem nolūkiem paredzētai dīzeļdegvielai, kurai piemēro parasto nodokļu likmi.
- 99 Turklāt Direktīvā 95/60 paredzētie pasākumi saskaņā ar tās pirmo apsvērumu ir ne vien vajadzīgi, bet arī obligāti iekšējā tirgus mērķu sasniegšanai.
- 100 Ir taisnība, ka Apvienotā Karaliste apgalvo – tā ir ieviesusi visaptverošu sistēmu, kas ļauj pārbaudīt, vai privāti izklaides ceļojumu kuģu lietotāji ir samaksājuši atbilstošu nodokļa summu, un ka šo sistēmu varētu izmantot arī dalībvalstu iestādes, veicot vēlākas pārbaudes, kuras katrā ziņā nav Direktīvas 95/60 galvenais mērķis.
- 101 Ņemot to vērā, šajā ziņā pietiek atgādināt, ka sprieduma, ar ko konstatēta pienākumu neizpilde, 52. un 53. punktā Tiesa ir uzskatījusi, ka ar Direktīvā 95/60 paredzēto samazināto nodokļa likmi apliktās vai no nodokļa atbrīvotās vieglās dīzeļdegvielas fiskālais marķējums ir vērsts tieši uz to, lai atvieglotu atbilstoša akcīzes nodokļa faktiskas samaksas kontroli dalībvalstī, kurā citas dalībvalsts nodokļu iestādes to ir laidušas apgrozībā, un ka nav nozīmes tam, vai pastāv citi kontroles līdzekļi, kā, piemēram, Apvienotās Karalistes ierosinātā apstiprinājuma par akcīzes nodokļa starpības samaksu uzrādīšana.

- 102 Turklāt ir arī jāatgādina, ka pienākums veikt valsts pasākumus, lai nodrošinātu direktīvas pilnīgu transponēšanu, ir būtisks dalībvalstu pienākums, lai nodrošinātu Savienības tiesību pilnīgu efektivitāti, un ka šī pienākuma neizpilde līdz ar to ir jāuzskata par tādu, kurai piemīt noteikta smaguma pakāpe (pēc analogijas skat. spriedumu, 2021. gada 25. februāris, Komisija/Spānija (Personas datu direktīva – Krimināltiesību joma), C-658/19, EU:C:2021:138, 64. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 103 Ciktāl Apvienotā Karaliste apgalvo, ka pārkāpuma smagums ir minimāls tādēļ, ka marķētā degviela, kas tika piegādāta privātu izklaides kuģu lietotājiem Apvienotajā Karalistē, veidoja 0,2 % no šajā valstī izplatītās marķētās degvielas, ir jākonstatē, tāpat kā to dara Komisija, ka attiecīgā pienākumu neizpilde varēja radīt nelabvēlīgu situāciju ievērojamam skaitam privātu izklaides kuģu lietotāju un tādējādi apdraudēt attiecīgās privātās un sabiedrības intereses. Proti, gan Lielbritānijas pilsoņi, kas vēlējas doties uz Apvienotās Karalistes kaimiņos esošajiem dalībvalstu ūdeņiem, gan šo kaimiņos esošo dalībvalstu pilsoņi, kuri vēlējas ceļot pa Apvienotās Karalistes ūdeņiem un kuriem bija tajos jāuzpilda marķēta degviela, pirms tie atgrieztos minēto dalībvalstu ūdeņos, riskēja tikt pakļauti grūtībām šo dalībvalstu iestāžu veikto pārbaužu laikā un it īpaši saskārās ar risku, ka šīs iestādes viņiem uzliks naudas sodus.
- 104 Turklāt Apvienotā Karaliste pati savos rakstveida apsvērumos ir norādījusi, ka marķētas degvielas izmantošanas šo kuģu dzinēju darbināšanai aizliegumam ir būtiskas praktiskas sekas, kam nebūtu nozīmes, ja šim nolūkam piegādātais marķētās degvielas daudzums būtu niecīgs. Papildus tam no 2019. gada 15. jūlija dokumenta “*Implementation of the Court of Justice of the European Union (CJEU) judgment on diesel fuel used in private pleasure craft*”, ar kuru Apvienotajā Karalistē tika sākta sabiedriskā apspriešana, izriet, ka šai valstij bija ievērojams skaits privātu izklaides kuģu un ka šo kuģu darbināšanai tika izmantots ievērojams daudzums marķētas degvielas.
- 105 Attiecībā uz iespējamiem atbildību mīkstinošiem apstākļiem, uz kuriem atsaucas Apvienotā Karaliste, pirmām kārtām, ņemot vērā šī sprieduma 49.–51. punktu, ir jānoraida šīs valsts argumentācija, saskaņā ar kuru šīs pienākumu neizpildes smaguma pakāpe ir ļoti neliela attiecīgo praktisko grūtību dēļ. Tiesa ir vairākkārt atgādinājusi, ka dalībvalsts, lai pamatotu Savienības tiesībās paredzētu pienākumu neievērošanu, nevar aizbildināties ar iekšējās tiesību sistēmas normām, praksi vai situāciju (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2014. gada 4. decembris, Komisija/Zviedrija, C-243/13, EU:C:2014:2413, 53. punkts; 2017. gada 13. jūlijs, Komisija/Spānija, C-388/16, EU:C:2017:548, 41. punkts, un 2018. gada 25. jūlijs, Komisija/Spānija, C-205/17, EU:C:2018:606, 62. punkts).
- 106 Otrām kārtām, attiecībā uz to, ka Apvienotā Karaliste pirmstiesas procedūras laikā ir regulāri paziņojusi Komisijai pasākumus, kurus tā plāno veikt, lai izpildītu spriedumu, ar ko konstatēta pienākumu neizpilde, ir jāatgādina, ka dalībvalstīm katrā ziņā ir pienākums lojāli sadarboties ar Komisiju saskaņā ar LES 4. panta 3. punktu, un tas nozīmē, ka ikvienai dalībvalstij ir jāatvieglo šai iestādei tās kā Līgumu ievērošanas uzraudzītājas uzdevums atbilstoši LES 17. pantam uzraudzīt Savienības tiesību piemērošanu, ko kontrolē Tiesa (skat. spriedumu, 2022. gada 8. marts, Komisija/Apvienotā Karaliste (Ar pārāk zemu novērtējumu saistītas krāpšanas apkarošana), C-213/19, EU:C:2022:167, 527. punkts).
- 107 Līdz ar to tikai tāda sadarbība ar Komisiju, kuru raksturo pasākumi, kas liecina par nodomu pēc iespējas ātrāk izpildīt attiecīgo atbilstoši LESD 258. pantam taisīto spriedumu par pienākumu neizpildi, varētu tikt ņemta vērā kā atbildību mīkstinošs apstāklis, novērtējot pārkāpuma smagumu.

- 108 Šajā gadījumā, pretēji tam, ko Apvienotā Karaliste bija norādījusi Komisijai 2018. gada 19. decembra vēstulē, tā 2019. un 2020. gadā nav veikusi vajadzīgos grozījumus tiesību aktos, lai izpildītu pienākumu neizpildi konstatējošo spriedumu. Turklāt, ciktāl šī valsts savā 2020. gada 11. septembra vēstulē ir norādījusi, ka lēmums par tiesību izmantot marķētu degvielu privāto izklaides kuģu dzinējspēkam atcelšanas termiņu tiks pieņemts tikai pēc sabiedriskās apspriešanas par šo tiesību atcelšanu citās jomās, kas nav šo kuģu dzinēju darbināšana, tā ir atzinusi, ka šī sprieduma izpilde būtu varējusi tikt īstenota ātrāk.
- 109 Šādos apstākļos Apvienotās Karalistes sadarbību ar Komisiju pirmstiesas procedūras laikā nevar ņemt vērā kā atbildību mikstinošu apstākli.
- 110 Trešām kārtām, kā atbildību mikstinošs apstākļis savukārt ir jāņem vērā tas, ka Apvienotā Karaliste gan pirms šīs prasības celšanas, gan tiesvedības laikā ir veikusi vairākus pasākumus, lai izpildītu pienākumu neizpildi konstatējošo spriedumu, un it īpaši – ka tā ir izbeigusi pārņemto pienākumu neizpildi, 2021. gada 1. oktobrī stājoties spēkā 2020. gada Finanšu likuma tiesību normām. (pēc analogijas skat. spriedumu, 2011. gada 31. marts, Komisija/Grieķija, C-407/09, EU:C:2011:196, 41. punkts).
- 111 Tāpat, ceturtām kārtām, lai gan ir taisnība, ka attiecīgās dalībvalsts lielumam pašam par sevi nav nozīmes, novērtējot pienākumu neizpildes smagumu, tomēr ir jāņem vērā, ka kopš 2021. gada 1. janvāra Direktīva 95/60 Apvienotajai Karalistei vairs ir piemērojama tikai attiecībā uz Ziemeļīriju, un līdz ar to pienākumu neizpildes sekas kopš šī datuma ir samazinātas.
- 112 Visbeidzot piektām kārtām, kā atbildību mikstinošs apstākļis ir jāņem vērā tas, ka Apvienotā Karaliste nekad agrāk nav vairījusies izpildīt Tiesas pasludinātu spriedumu atbilstoši LESD 258. pantam (skat. spriedumu, 2013. gada 30. maijs, Komisija/Zviedrija, C-270/11, EU:C:2013:339, 55. punkts).
- 113 Otrkārt, attiecībā uz pārkāpuma ilgumu pietiek atgādināt, ka tas ir jānovērtē, ņemot vērā laikposmu, kāds pagājis no, pirmām kārtām, sprieduma par pienākumu neizpildi, kas pasludināts atbilstoši LESD 258. pantam, pasludināšanas datuma līdz, otrām kārtām, brīdim, kurā Tiesa izvērtē faktus, vai datumam, kurā attiecīgā dalībvalsts izpilda šo spriedumu, ja šis pēdējais minētais datums ir vispirms (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2011. gada 31. marts, Komisija/Grieķija, C-407/09, EU:C:2011:196, 35. punkts, un 2019. gada 12. novembris, Komisija/Īrija (*Derrybrien* vēja parks), C-261/18, EU:C:2019:955, 122. punkts).
- 114 Šajā gadījumā jākonstatē, ka no sprieduma, ar kuru konstatēta pienākumu neizpilde, pasludināšanas līdz brīdim, kad Apvienotā Karaliste to izpildīja, pagāja 1079 dienas un tāpat gandrīz trīs gadi.
- 115 Treškārt, attiecībā uz maksāspēju no judikatūras izriet, ka, lai novērtētu tās maksāspēju un noteiktu pietiekami atturošas un samērīgas sankcijas, ir jābalstās uz attiecīgās dalībvalsts IKP kā noteicošo faktoru, lai efektīvi novērstu tādu pašu Savienības tiesību pārkāpumu atkārtēanos nākotnē (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2022. gada 20. janvāris, Komisija/Grieķija (Valsts atbalsta atgūšana – *Ferronickel*), C-51/20, EU:C:2022:36, 116. un 130. punkts).
- 116 Šajā ziņā Apvienotā Karaliste apgalvo, pirmām kārtām, ka būtu jābalstās tikai uz Ziemeļīrijas IKP visā pārkāpuma laikposmā, savukārt Komisija uzskata, ka šajā laikposmā būtu jāņem vērā Apvienotās Karalistes IKP kopumā.

- 117 Šajā gadījumā, lai gan saskaņā ar Izstāšanās līguma 127. panta 1. punktu pārejas periodā, proti, līdz 2020. gada 31. decembrim, Savienības tiesības bija piemērojamas Apvienotajai Karalistei kopumā, attiecīgā pienākumu neizpilde kopš 2021. gada 1. janvāra attiecas tikai uz Ziemeļīriju.
- 118 Tomēr no Protokola par Īriju/Ziemeļīriju 12. panta 1. punkta izriet, ka Apvienotās Karalistes, nevis Ziemeļīrijas iestādes ir atbildīgas par to Savienības tiesību noteikumu īstenošanu un piemērošanu, kuri ar šo protokolu ir padarīti piemērojami Apvienotajai Karalistei un tās teritorijā attiecībā uz Ziemeļīriju. Šajā kontekstā – pretēji Apvienotās Karalistes apgalvotajam – tas, ka Apvienotā Karaliste kopš 2020. gada 1. februāra vairs nav dalībvalsts, neietekmē tās maksātspējas vērtējumu, un tāpēc tai šajā ziņā nav jāpiemēro atšķirīga attieksme salīdzinājumā ar attieksmi pret dalībvalstīm.
- 119 Kā izriet no šī sprieduma 115. punktā izklāstītās judikatūras, arī maksātspēja tiek ņemta vērā, lai noteiktu pietiekami atturošas un samērīgas sankcijas ar mērķi efektīvi novērst analogu Savienības tiesību pārkāpumu atkārtējos nākotnē. Taču Apvienotajai Karalistei piemērojamā sankcija, kas attiecībā uz maksātspējas novērtējumu būtu aprēķināta, ņemot vērā tikai Ziemeļīrijas IKP attiecībā uz pienākumu neizpildes turpināšanos pēc pārejas perioda beigām, nebūtu pietiekami preventīva un līdz ar to nevarētu sasniegt šo mērķi.
- 120 Turklāt, ciktāl, kā izriet no šī sprieduma 111. punkta, tas, ka kopš pārejas perioda beigām Savienības tiesības Apvienotajai Karalistei ir piemērojamas tikai attiecībā uz Ziemeļīriju, ir atbildību mīkstinošs apstāklis, kuram ir nozīme, novērtējot pienākumu neizpildes smagumu, un nav pamata vēlreiz ņemt vērā šo apstākli saistībā ar Apvienotās Karalistes maksātspējas novērtējumu.
- 121 Ņemot vērā iepriekš minēto, lai noteiktu Apvienotās Karalistes maksātspēju, ir jāņem vērā šis valsts IKP kopumā visā pārkāpuma laikposmā.
- 122 Šis secinājums ar Apvienotās Karalistes izvirzītajiem argumentiem netiek apšaubīts. Lai gan atbilstoši Tiesas judikatūrai (spriedums, 2019. gada 12. novembris, Komisija/Īrija (*Derrybrien* vēja parks), C-261/18, EU:C:2019:955, 124. punkts un tajā minētā judikatūra) ir jāņem vērā IKP nesenās attīstības tendences, tomēr no šīs judikatūras – pretēji Apvienotās Karalistes apgalvotajam – nevar secināt, ka Tiesai būtu jāņem vērā vienīgi tādas teritorijas IKP, kurai brīdī, kad tā pārbauda faktus, ir piemērojamas Savienības tiesības.
- 123 Turklāt, ciktāl, pirmkārt, Komisija apgalvo, ka saskaņā ar 2021. gada paziņojumu reizinātājs “n” attiecībā uz Apvienotās Karalistes izdarītajiem pārkāpumiem būtu jānosaka 3,70 apmērā un minimālais naudas sods – 8 215 000 EUR, un, otrkārt, šī valsts apgalvo, ka šīs iestādes argumentācija par tās maksātspēju ir pretrunā 2021. gada paziņojumam, pietiek atgādināt, ka tādas pamatnostādnes kā Komisijas paziņojumos ietvertās Tiesai nav saistošas, bet palīdz nodrošināt Komisijas pašas īstenotās rīcības pārskatāmību, paredzamību un tiesisko drošību, kad šī iestāde izsaka priekšlikumus Tiesai (spriedums, 2022. gada 20. janvāris, Komisija/Grieķija (Valsts atbalsta atgūšana – *Ferronickel*), C-51/20, EU:C:2022:36, 95. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 124 Otrām kārtām, attiecībā uz Apvienotās Karalistes argumentu, saskaņā ar kuru Komisijas norādītais reizinātājs “n” ir balstīts uz vietu skaitu, kas dalībvalstij ir Parlamentā, lai gan Apvienotajai Karalistei šajā iestādē vairs nav nevienas vietas, Tiesa jau ir nospriedusi, ka attiecīgās dalībvalsts institucionālās ietekmes ņemšana vērā nešķiet obligāta, lai nodrošinātu

pietiekamu preventīvu ietekmi un liktu šai dalībvalstij mainīt savu pašreizējo vai nākotnes rīcību (spriedums, 2022. gada 20. janvāris, Komisija/Grieķija (Valsts atbalsta atgūšana – *Ferronickel*, C-51/20, EU:C:2022:36, 115. punkts).

- 125 Trešām kārtām, kā teikts šā sprieduma 122. punktā, no judikatūras izriet, ka jāņem vērā attiecīgās dalībvalsts IKP nesenās attīstības tendences, kādas tās ir brīdī, kad Tiesa pārbauda faktus (spriedums, 2019. gada 12. novembris, Komisija/Īrija (*Derrybrien* vēja parks), C-261/18, EU:C:2019:955, 124. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 126 Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, šajā lietā, nosakot naudas sodu 32 000 000 EUR, kas Apvienotajai Karalistei jāsamaksā par laikposmu no 2018. gada 17. oktobra līdz 2021. gada 30. septembrim, ir veikts lietas apstākļu taisnīgs novērtējums.
- 127 Līdz ar to ir jāpiespriež Apvienotajai Karalistei samaksāt Komisijai naudas sodu 32 000 000 EUR.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 128 Atbilstoši Reglamenta 138. panta 1. punktam lietas dalībniekam, kuram spriedums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs. Tā kā Komisija ir prasījusi piespriet Apvienotajai Karalistei atlīdzināt tiesāšanās izdevumus un tā kā ir atzīta pienākumu neizpilde, jāpiespriež Apvienotajai Karalistei atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (pirmā palāta) nospriež:

- 1) Tā kā Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotā Karaliste līdz dienai, kad beidzās Eiropas Komisijas brīdinājuma vēstulē atvēlētais termiņš, proti, līdz 2020. gada 15. septembrim, nebija veikusi pasākumus, kas vajadzīgi, lai izpildītu 2018. gada 17. oktobra spriedumu Komisija/Apvienotā Karaliste (C-503/17, EU:C:2018:831), tā nav izpildījusi LESD 260. panta 1. punktā paredzētos pienākumus.**
- 2) Piespriet Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotajai Karalistei samaksāt Eiropas Komisijai naudas sodu 32 000 000 EUR.**
- 3) Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotā Karaliste atlīdzina tiesāšanās izdevumus.**

[Paraksti]